

ORGANISATIEHANDBOEK

voor het

Onderhoud

En het

AFLEVEREN van LUCHTWAARDIGHEIDSBEWIJZEN

van

ANNEX I - ZWEEFVLIEGTUIGEN

Uitgave 01

17/03/2021

PUBLICATIE:

Belgische Zweefvliegfederatie v.z.w.

Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs v.z.w.

Fédération des Clubs Francophones de Vol à Voile a.s.b.l.

Royal Belgian Air Cadets v.z.w.

1. ALGEMEEN

1.1. Inhoudstafel

1.	ALGEMEEN	2
1.1.	Inhoudstafel	2
1.2.	Lijst van effectieve pagina's	3
1.3.	Historiek van de wijzigingen	3
2.	HET ORGANISATIEHANDBOEK	4
2.1.	Definities	4
2.2.	Afkortingen	4
2.3.	Doel	4
2.4.	Wettelijk kader	5
2.5.	Verspreiding	6
2.6.	In voege treden	6
2.7.	Goedkeuring	7
3.	UITVOEREN VAN ONDERHOUDEN VRIJGAVE VOOR GEBRUIK	8
3.1.	Basisprincipe	8
3.2.	Werkfiches	8
3.3.	Certificaat van Vrijgave voor Gebruik - Certificate of Release to Service (CRS)	8
4.	LUCHTWAARDIGHEIDSBEWIJS ANNEX I - ZWEEFVLIEGTUIGEN	9
4.1.	Het 'Bewijs van Luchtwaardigheid'	9
4.2.	Uitreiking	9
4.3.	Nummering van de documenten	9
4.4.	Geldigheidsduur	9
4.5.	Te gebruiken documenten	9
4.6.	Documenten van het toestel	9
4.7.	Administratieve vergoeding	10
4.8.	Procedure aanvraag Bewijs van Luchtwaardigheid	10

1.2. Lijst van effectieve pagina's

Document	Uitgave	Beschrijving
OHB Annex I	01	Organisatiehandboek, pagina's 1 -9
OHB-AI-01a	01	Controleplan, deel cel
OHB-AI-01b	01	Controleplan, deel motor
OHB-AI-02	01	Aanvraag BVL
OHB-AI-03	01	Bewijs van Luchtwaardigheid Annex I

De bijlagen kunnen gewijzigd worden zonder een herziening van het organisatiehandboek. In geval van wijziging wordt binnen de 7 dagen een kopij doorgestuurd aan het DGLV.

1.3. Historiek van de wijzigingen

Datum	Omschrijving	Opsteller
17-03-2021	Oorspronkelijke uitgave	L. Beerts M. Pihard

2. HET ORGANISATIEHANDBOEK

2.1. Definities

In de context van dit organisatiehandboek worden volgende definities toegepast:

Organisatiehandboek

Organisatiehandboek voor het onderhoud van zweefvliegtuigen, uitgegeven door de BZF

Zweefvliegtuig:

Betreft een zuiver zweefvliegtuig, zonder motor of hulpmotor.

Toestel

Een zweefvliegtuig, zoals beschreven in bovenstaande definitie

Annex I – toestel

Een in België ingeschreven zweefvliegtuig dat voldoet aan de bepalingen van Annex I van de EASA Basic Regulation en dat enkel boven het Belgisch grondgebied gebruikt wordt, en dat eigendom is van een aangesloten lid.

Aangesloten lid

Een persoon die ofwel direct lid is van één van de federaties die aangesloten zijn bij de BZF, ofwel lid is van een club die aangesloten is bij één van deze federaties.

certifying staff

Houder van een EASA Part 66 vergunning welke het uitvoeren van het specifieke onderhoud op het toestel toelaat.

Federatie

Eén van de aangesloten leden van de Belgische Zweefvliegfederatie, dit wil zeggen:

- Fédération Francophone de Vol à Voile,
- Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs,
- Royal Belgian Air Cadets

2.2. Afkortingen

AD	Airworthiness Directive
BCAA	Belgian Civil Aviation Authority
BZF	Belgische Zweefvlieg-Federatie
BVL	Bewijs van luchtwaardigheid
CRS	Certificate Release to Service
CSt	Certifying Staff (houder van een Part 66 vergunning)
DGLV	Directoraat Generaal van de Luchtvaart
FCFVV	Fédération de Clubs Francophones de Vol à Voile
LVZC	Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs
POM	Pilot Owner Maintenance
RBAC	Royal Belgian Air Cadets

2.3. Doel

De zogenaamde 'Annex I-Toestellen (Zie bepaling in Annex I bij de Basic Regulation) blijven voor het uitvoeren van het onderhoud en de opvolging van de luchtwaardigheid onder de bevoegdheid en regelgeving van de respectievelijke lidstaten.

In België is er bij wet bepaald dat voor Annex I zweefvliegtuigen geen luchtwaardigheidsbewijs vereist is. Ten opzichte van verzekering en bepaalde officiële instanties, kan dit aanleiding geven tot discussies. Om dat probleem te vermijden kan een federatie een certificaat uitschrijven dat het toestel

in lijn is met de gebruikelijke technische standaarden, verder een "luchtwaardigheidsbewijs" genoemd.

2.4. Wettelijk kader

EASA bepaalt via Annex I van de Basic Regulation dat bepaalde toestellen niet onderworpen zijn aan de EASA-regelgeving, en bijgevolg moeten voldoen aan de vereisten van het land waar het toestel ingeschreven is.

In België zijn deze toestellen onderworpen aan het Koninklijk besluit van 15 maart 1954.

Artikel 57 van deze wet bepaalt dat:

"De bepalingen van de artikelen 2 tot en met 42 zijn niet toepasselijk op de zweefvliegtuigen die uitsluitend voor het vliegen boven het Rijksgebied gebezigd worden."

Dit houdt in dat

- Het DGLV niet bevoegd is voor deze toestellen,
- Voor deze toestellen geen bewijs van luchtwaardigheid vereist is.

Er moet hierbij rekening gehouden worden met het feit dat volgens de Belgische wet de definitie van een zweefvliegtuig niet overeenstemt met de definitie van EASA. Volgens de Belgische wet zijn enkel toestellen die niet uitgerust zijn met een (hulp)motor een zweefvliegtuig. Toestellen met een (hulp)motor zijn in dit kader dus geen zweefvliegtuigen, en moeten bijgevolg voldoen aan alle bepalingen van het KB van 15 maart 1954, en moeten bijgevolg beschikken over een bewijs van Luchtwaardigheid uitgereikt door het DGLV.

Ofschoon in bepaalde omstandigheden zweefvliegtuigen die uitsluitend worden gebruikt voor het vliegen boven het rijksgebied zijn vrijgesteld van een 'Bewijs van Luchtwaardigheid', zijn de eigenaars daarom nog niet ontslagen van de aansprakelijkheid in geval van verwaarlozing, vastgesteld bij een ongeval.

Deze verantwoordelijkheid steunt op de gemeenrechtelijke principes van de burgerlijke aansprakelijkheid. Afwezigheid van toepassing van controles, het niet uitvoeren van modificaties en gebruiksaanbevelingen, kunnen worden beschouwd als een fout uit hoofde van de eigenaar(s) van het zweefvliegtuig en zou aanleiding kunnen geven tot vervolging.

Dit handboek werd opgesteld door de Belgische Zweefvliegfederatie met als doel een procedure te beschrijven waarbij een federatie een certificaat kan uitschrijven dat bevestigt dat het toestel voldoet aan de gebruikelijke technische vereisten. Dit certificaat heeft strikt genomen geen juridische waarde, maar kan aanvaard worden door bepaalde instanties, om aan te tonen dat het toestel voldoet aan de technische vereisten. Alhoewel het hier dus niet gaat om een Bewijs van Luchtwaardigheid, zoals beschreven in het KB van 15 maart 1954, wordt dit certificaat verderop het "Bewijs van Luchtwaardigheid genoemd".

Het certificaat wordt opgesteld door het secretariaat van de federatie waarbij de eigenaar van het toestel aangesloten is (eventueel via het lidmaatschap bij een club aangesloten bij de federatie), aan de hand van een inspectie-verslag opgesteld door een certifying Staff die in het bezit is van een EASA Part 66(L) vergunning.

Mits het naleven van de bepalingen in dit handboek mogen houders van een EASA Part 66 licentie die hen de bevoegdheid verleent om werken uit te voeren aan een zweefvliegtuig, onderhoud uitvoeren aan een in België ingeschreven Annex I zweefvliegtuigen, met dezelfde bevoegdheidsbeperkingen die van toepassing zijn op zijn vergunning betreffende het onderhoud van zweefvliegtuigen die moeten voldoen aan de EASA-wetgeving. Aan de hand van een inspectieverslag opgesteld gedurende dit onderhoud kan een federatie een Luchtwaardigheidsbewijs uitschrijven voor het Annex I zweefvliegtuig. Dit luchtwaardigheidsbewijs is enkel geldig voor het vliegen boven het Belgisch grondgebied.

Een luchtwaardigheidsbewijs is 12 maanden geldig vanaf de datum waarop de fysieke keuring van het zweefvliegtuig heeft plaatsgevonden. Indien de inspectie wordt uitgevoerd binnen een periode van 90 dagen voor de vervaldatum van het vorige luchtwaardigheidsbewijs, blijft de initiële vervaldag van het luchtwaardigheidsbewijs behouden (plus 12 maanden).

Vluchten boven buitenlands grondgebied

Voor vluchten boven buitenlands grondgebied moet het toestel voldoen aan de bepalingen van het betreffende land. Het certificaat uitgereikt in het kader van dit organisatiehandboek heeft buiten het Belgische grondgebied geen juridische waarde, maar het is wel mogelijk dat de competent authority van een ander land de BZF-bewijzen van bevoegdheid, erkent, eventueel tijdelijk of onder bepaalde voorwaarden. Een dergelijke erkenning moet geregeld worden door de eigenaar van het toestel, de BZF of het DGLV komt hierin op geen enkele manier tussen

2.5. Verspreiding

Dit "Organisatiehandboek" wordt verspreid naar de volgende diensten/organisaties:

1. Belgische Zweefvliegfederatie v.z.w.
 - secretariaat
2. Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs v.z.w.
 - Secretariaat
 - De technische coördinator LVZC
 - Clubsecretariaten
 - Certifying staff die lid zijn van een club aangesloten bij de LVZC
3. Fédération des Clubs Francophones de Vol à Voile a.s.b.l.
 - Secretariaat
 - De technische coördinator FCFVV
 - Clubsecretariaten
 - Certifying staff die lid zijn van een club aangesloten bij de FCFVV
4. Royal Belgian Air Cadets v.z.w.
 - Secretariaat
 - De technische coördinator RBAC
 - Certifying staff werkzaam bij de RBAC

2.6. In voege treden

Dit organisatiehandboek wordt van kracht na de ondertekening door de drie federatie en de BZF.

2.7. Goedkeuring

Dit organisatiehandboek werd goedgekeurd door de BZF en door de daarbij aangesloten federaties.

Opgesteld door:	L. BEERTS M. PIHARD
-----------------	------------------------

Goedkeuring BZF	
-----------------	--

Goedkeuring FCFVV	
-------------------	--

Goedkeuring LVZC	
------------------	--

Goedkeuring RBAC	
------------------	--

3. UITVOEREN VAN ONDERHOUDEN VRIJGAVE VOOR GEBRUIK

3.1. Basisprincipe

Elke certifying staff moet, alvorens een taak uit te voeren, zich ervan vergewissen of hij over de passende kennis en ervaring beschikt, alsook over de passende werkplaats, de noodzakelijke documentatie, gereedschappen, hulpstukken, onderdelen en materialen.

Alhoewel Annex I toestellen niet gebonden zijn aan de regels van EASA, wordt in de mate van het mogelijke toch de EASA-regelgeving toegepast, zoals bepaald in Part ML, Part 21 en CS-STAN. Het betreft hierbij in het bijzonder:

- Verantwoordelijke voor het onderhoud,
- Uitvoering van onderhoud,
- Installatie van uitrusting,
- Uitvoeren van modificaties
- Uitvoeren van herstellingen
- Uitvoering van Airworthiness Directives
- Pilot Owner Maintenance,
- Vrijgave voor gebruik
- Documenteren van onderhoud, archivering.

Voor zoverre deze bestaan, moeten de voorschriften van de constructeur gevolgd worden bij het uitvoeren van onderhoud, herstellingen of modificaties.

3.2. Werkfiches

De certifying staff stelt voor elke uit te voeren onderhoudsopdracht of herstelling een 'Werkfiche' op. Deze fiche wordt volledig en correct ingevuld en wordt bewaard in de levensloopmap van het toestel.

De werkfiche moet de volgende gegevens bevatten

- Identificatie van het toestel: type, serienummer, registratie,
- Het aantal vliegreizen van het toestel op het moment van het onderhoud,
- De reden waarom het werk uitgevoerd werd,
- Een beschrijving van de uitgevoerde werken,
- De datum waarop de werken afgesloten werden,
- De naam, vergunning-nummer en handtekening van de Certifying Staff die het werk uitgevoerd heeft,
- De naam en handtekening van de persoon die een tweede inspectie uitgevoerd heeft in geval van een critical task.

3.3. Certificaat van Vrijgave voor Gebruik - Certificate of Release to Service (CRS)

Na het afsluiten van de onderhoudstaak of de uitvoering van een herstelling wordt aansluitend het Certificaat van Vrijgave voor Gebruik afgeleverd. De certifying staff maakt steeds een 'Certificate of Release to Service' (CRS) op conform de voorschriften in Part ML.801(e)

De pilot owner maakt eveneens een CRS op na het uitvoeren van POM.

4. LUCHTWAARDIGHEIDSBEWIJS ANNEX I - ZWEEFVLIEGTUIGEN

4.1. Het 'Bewijs van Luchtwaardigheid'

Het 'Bewijs van Luchtwaardigheid' - afgekort BvL - wordt enkel uitgereikt aan "Annex-I"-zweefvliegtuigen, in geen geval aan zweefvliegtuigen die moeten voldoen aan de EASA-wetgeving. De operationele administratie wordt door de BZF gedelegeerd aan het Secretariaten van de LVZC, de FCFVV en de RBAC, voor hun respectievelijk ambtsgebied.
(Zie bijlage 03)

4.2. Uitreiking

Het BvL wordt uitgeschreven door het respectievelijk Secretariaat op basis van:

- Het passende aanvraagformulier, volledig ingevuld door de eigenaar/aanvrager,
- Het Controleplan en eventuele bijlage(n), volledig ingevuld en ondertekend door de certifying staff die de controle van het betreffende toestel heeft uitgevoerd.

4.3. Nummering van de documenten

Elk BvL-document heeft een uniek nummer bestaande uit drie elementen:

- Jaartal van uitreiking
- Een letter E: voor uitreiking via de LVZC.
F: voor uitreiking via de FCFVV
C: voor uitreiking via de RBAC
- Een volgnummer bestaande uit 3 cijfers

4.4. Geldigheidsduur

De geldigheidsduur bedraagt 12 maanden.

De geldigheidsperiode vangt aan op de dag van de controle waarop het toestel luchtwaardig wordt verklaard.

Indien de controle voor de wedergeldigmaking werd uitgevoerd in de periode van 90 dagen voorafgaand aan de vervalddag, wordt de nieuwe vervalddag de initiële vervalddag plus 12 maanden.

4.5. Te gebruiken documenten

De technische inspectie voor het bekomen of het wedergeldigmaken van een Bewijs van Luchtwaardigheid wordt uitgevoerd aan de hand van de volgende documenten, die bij de organisatie kunnen worden opgevraagd:

1. Controleplan (CPL)

Het controleplan is gebaseerd op het MIP volgens AMC ML.A.302(d)

Dit standaardformulier wordt voor elke controle gebruikt en wordt door de certifying staff volledig ingevuld, zo nodig voorzien van de bemerkingen. Hij plaatst zijn stempel met erkenningsnummer en ondertekent het document. (Zie bijlagen OHB-AI-01a et OHB-AI-01b))

2. Desgevallend: gewichtsrapport en zwaartepuntsbepaling

Een weging moet worden uitgevoerd:

- Volgens de bepalingen van BCAA circulaire AIRW 50,
- Telkens wanneer de certifying staff dit nodig acht.

Voor het uitvoeren van de wegen dienen weegschalen gebruikt te worden met een geldig ijkingscertificaat

Voor Annex I-zweefvliegtuigen wordt hetzelfde formulier gebruikt als voor EASA- zweefvliegtuigen.

4.6. Documenten van het toestel

De eigenaar van een zweefvliegtuig dient over de volgende documenten te beschikken:

- 1. Inschrijvingsbewijs
- 2. Bewijs van Luchtwaardigheid
- 3. Reisdagboek

Naast het nauwkeurig inschrijven van de vluchtgegevens dienen hierin ook alle onderhoudswerken en herstellingsgegevens te worden ingeschreven, alsook de bijhorende vrijgaven voor gebruik.

Onderhoudswerken en herstellingsgegevens kunnen worden ingeschreven als referenties naar werkfiches.

- 4. Bewijs van burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering
- 5. Radiovergunning - indien er een radio of transponder aan boord is
- 6. 'Levensloop' van het toestel: archivering van:
 - Alle werkrapporten
 - De inventarislijst
 - Alle weegrapporten
 - Alle rigging-rapporten
 - De opvolging van alle AD's en andere luchtwaardigheidsvoorschriften

4.7. Administratieve vergoeding

De administratie-vergoeding voor de controle en het afleveren van een BvL wordt bepaald door de respectievelijke Technische coördinator LVZC / FCFVV / RBAC.

De administratie-vergoeding dient vooraf aan het respectievelijke secretariaat te worden betaald door de aanvrager.

4.8. Procedure aanvraag Bewijs van Luchtwaardigheid

1. De eigenaar/aanvrager vraagt volgende formulieren op bij het secretariaat van zijn organisatie:
 - Controleplannen OHB.AI.01a en desgevallend, indien het toestel uitgerust is met een motor, OHB.AI.01b. Hij bezorgt deze aan de certifying staf die de controle zal uitvoeren.
 - Het formulier OHB.AI.02 "Aanvraag Luchtwaardigheidsinspectie Annex I-Zweefvliegtuig".
2. De certifying staff
 - Voert de controle uit aan de hand van de Controleplannen
 - Het elektronisch invullen en ondertekenen wordt aanvaard.
 - Geeft de volledig ingevulde en ondertekende documenten aan de eigenaar/aanvrager
3. De eigenaar/aanvrager
 - Neemt kopijen van het controleplan en de bijlagen en archiveert het origineel in de levensloopmap van het zweefvliegtuig
 - Schrijft de vastgestelde administratie-vergoeding over op het reeknummer vermeld op het aanvraagformulier.
 - Stuurt het volgende naar het secretariaat:
 - Het ingevulde aanvraagformulier,
 - Voor een vlottere afhandeling: het betalingsbewijs,
 - De kopij van de controleplannenElektronische documenten worden aanvaard
4. Het technische secretariaat van de organisatie waarbij de eigenaar aangesloten is
 - Archiveert over een periode van 3 jaar:
 - De controleplannen, en eventuele weegrapporten,
 - Het Bewijs van Luchtwaardigheid